Haefs, G., Die Geliebte des Pilatus

Friday 04 July 2008

In het jaar 29 na Christus maakt een beeldschone jonge vrouw een reis vanuit Adane in Zuid Arabië naar het noorden. Ze heet Kleopatra en laat zich vergezellen door drie vriendinnen die haar vorstin noemen. Ze komt uit Egypte, stamt af van de Ptolemeeën en het blijft lang onduidelijk hoe ze in Adane terecht is gekomen. Ze wil naar Pilatus reizen, de prefect van Judea, met wie ze ooit aangename uren doorbracht in Alexandrië. Ook wil ze naar de oasestad Ao Hidis waar zich een godenbeeld bevindt dat geheimen bevat. Een rondtrekkende Romeinse koopman, Demetrios, neemt haar op in zijn karavaan als hij handel gedreven heeft in Adane. Bij de karavaan sluit ook Valerius Rufus met zijn vrienden zich aan. Zij zijn soldaten en vertrouwelingen van de in Rome almachtige Sejanus. Een herbergier verkoopt zijn herberg en reist mee, evenals een collega-koopman en een door Demetrios vrijgekochte slaaf die Perperna heet en die een belangrijke ring aan zijn vinger draagt. Lang is de reis naar het noorden. Er worden twee reizigers van de karavaan vermoord aangetroffen. Rufus snelt vooruit met gestolen kamelen en handelswaar en de achterblijvers zitten dagenlang opgesloten. Niettemin weten ze Jeruzalem te bereiken. Maar wat wil Kleopatra van Pilatus, die ze klaarblijkelijk kent? Tijdens haar verblijf in Jeruzalem ontmoet ze ook Jezus. Tenslotte gaat de reis naar Ao Hidis waar de Romeinen strijd leveren tegen de woestijnkoning Belhadad.

Een mooie historische roman, waarin de schrijver er blijk van geeft zich goed te hebben verdiept in de antieke tijd en wat de Duitsers noemen de ‘Zeitgeschichte'. De kracht van Haefs' auteurschap is gelegen in het gedoseerd opvoeren van nieuwe elementen. Slechts zeer langzaam worden de hoofdpersonen geïntroduceerd en ontwikkelt zich het verhaal. Dat maakt dat de lezer het verhaal meebeleeft als een dagelijkse afloop van de gebeurtenissen. Haefs is absoluut niet uit op het spectaculaire. Hij tekent ons een geschiedenis die inderdaad toen en daar had kunnen plaatsvinden. Zo slaagt hij erin het leven te schilderen zoals zich dat voltrok rond het begin van onze jaartelling. Voor wie daarvan genieten kan, is het boek een aanrader. Dat is minder het geval voor wie houdt van actie en avontuur. De manier waarop Haefs Jezus beschrijft is indrukwekkend. Het is een ontmoeting in het voorbijgaan. Slecht een paar pagina's, maar toch heel treffend. Bijna theologentaal gevloeid uit de pen van een romancier: "Zwei Atemzüge vielleicht, sagte sie (= Kleopatra) sich später, keinesfalls länger, bis er den Kopf abwandte und zur Tür von Pilatus' Saal blickte. Aber in dieser winzigen Spanne fühlte sie sich durchbohrt, durchschaut, von innen nach aussen gewendet. Und zugleich, auf eine ihr vollkommen unbegreifliche Weise, empfand sich Wärme, Trost und Zuspruch. Es war, als sei ihr Inneres vor ihr ausgebreitet, vor ihm und vor der Welt entblösst; alle Schande, alle Niederlage, alle schäbigen kleinen Siege, die Lügen und Taferkeiten und Mutlosigkeit, Anmassung, Bedauern, Witz und Stolz und Trauer, alle Worte und jedes Schweigen. Durchschaut, entblösst, wieder verdeckt; und sie fühlte sich kraflos und gestärkt, getadelt und gepriesen. ‘Auseinandergenommen und neu zusammengefügt', dachte sie wie betäubt; ‘neu und besser zusammengefügt. Wer ist dieser Mann?' " (S. 341)

Gisbert Haefs, Die Geliebte des Pilatus, Verlagsgruppe Random House GmbH, München 2004, ISBN 3-442-75101-2, 415 pag.